

Τα «π» στο Π του Πλάτωνα χρόνια «Φιλοσοφικό Συμπόσιο»

του Δρος Βασύλη Αδραχτά

Από την πρώτη στιγμή που έγινε η ανασύσταση του αχεπικού Τμήματος «Πλάτων No4» (Ιούλιος 2014), βασικός οκοπός της ύπαρξής του ορίστηκε η εμπέδωση, καλλιέργεια και προώθηση του Ελληνισμού μέσω της φιλοσοφίας. Ενώ, αναμφίβολα, υπάρχουν πολλοί τρόποι έκφρασης του Ελληνισμού – τουτέστιν, ελληνοτροπίες – η πεμπτουσία του – έτοι όπως αυτή έχει αναδειχθεί διαχρονικά και παγκόσμια πια στη μέγιστη δραστικότητά της – εκφράζεται μέσω της τρόπου της φιλοσοφίας. Αυτή είναι που υποσημαίνει με τον πλέον καθάριο τρόπο την ελληνοείδεια και γι' αυτό αυτή θέσαμε ως απόλυτη προτεραιότητα του Τμήματος «Πλάτων». Με άλλα λόγια, το αχεπικό αυτό Τμήμα το ονειρευτήκαμε ως έναν τόπο, μία ελληνοτροπία μικρής κλίμακας, όπου η φιλοσοφική ελληνοτροπία θα υπηρετεί κατά δύναμη το αποκαλυπτικό βίωμα της ελληνοείδειας.

Το Τμήμα «Πλάτων No4» δεν συνιστά κάτι το μεγαλοπρεπές ή επιβλητικό, μιας και δεν είναι τύπος' άλλο από μία συντροφιά ομογενών που συντρώνονται μία φορά το μήνα γύρω από ένα τραπέζι σε σχήμα Π, προοπαθώντας να κοινωνίσουν του ελληνικού φαινομένου συμποσιαζόμενοι και συνδιαλεγόμενοι με οπμείο αναφοράς το Γεγονός-Πλάτων. Πεποίθηση μας είναι ότι ο Πλάτωνας δεν είναι απλά ένας ανάμεσα στους πολλούς φιλοσόφους της ελληνικής παράδοσης, αλλά ο φιλόσοφος, ο λόγος και ο προορισμός αυτής της παράδοσης. Τα του Πλάτωνος κατεργάζονται οι προ αυτού φιλόσοφοι και τα του Πλάτωνος επεξεργάζονται οι μετ' αυτόν φιλόσοφοι. Και για να πάρετε μία γεύση του τη εννοούμε, σκεφθείτε τα εξής ονόματα: Πυθαγόρας, Παρμενίδης, Πρωταγόρας, Πλούταρχος, Πλωτίνος, Πορφύριος, Πρόκλος. Όλα ετούτα τα «π» συμπύσσονται και αναπύσσονται προς και από τον Πλάτωνα ως το «οπμείο μπδέν» της φιλοσοφίας, ως του εμφανούς γεγονότος της αφανούς ελληνοείδειας. Όσο για τον Σωκράτη και τον Αριστοτέλη, ας αρκεστεί κανείς στο ερώτημα: η θα ήταν ο δάσκαλος (Σωκράτης) χωρίς τον μαθητή (Πλάτωνα) ή η θα ήταν ο μαθητής (Αριστοτέλης) χωρίς τον δάσκαλο (Πλάτωνα);

Στις ουζπιπούεις που κάνουμε αυτή τη χρονιά στα πλαίσια του «Φιλοσοφικού Συμποσίου» στοχαζόμαστε πάνω σε ό,τι θα μπορούσε κανείς να ονομάσει τα «παράξενα του Πλάτωνα». Όχι βέβαια πάνω σε όλα, αλλά σε κάποια αρκετά ενδεικτικά. Πρόκειται για τις μικρές εκείνες λεπτομέρειες μέσα στον τάδε ή τον δείνα διάλογο του θείου φιλοσόφου που, αν τις καλοεξετάσει κανείς, διαπιστώνει πως κάνουν τη μεγάλη διαφορά. Πιθανώς θυμάστε τις αναφορές που είχαμε κάνει παλαιότερα από τις σελίδες του ΚΟΣΜΟΥ στον κόκορα του Σωκράτη («Φαίδων»), τα ιζιζίκια του Ιλιοσσού («Φαίδρος») και τη οππλιά του Ζα («Νόμοι»). Στην ίδια, λοιπόν, λογική κατά τους δύο-τρεις τελευταίους μήνες πάσαμε να μιλάμε στο Τμήμα «Πλάτων» για τη μάντισσα της Αρκαδίας («Συμπόσιον»), τον ξένο από την Ελέα («Σοφιστής») και την εξίσωση Ορφέας + Ηρακλής + Οδυσσέας = Πλάτων. Όλα τους παράξενα με τον δικό τους τρόπο και για τον δικό τους λόγο, αλλά αξιέι, θαρρώ, έστω και διά ολίγων, να τα εξετάσουμε καθ' έκαστον.

Στο «Συμπόσιον», τον διάλογο περί έρωτος, η ακατάβλητη δύναμη των όσων διαλαμβάνει ο Σωκράτης δεν έγκειται μόνο στα όσα λέει, αλλά επίσης – αν όχι κυρίως – στο γεγονός ότι τα λέει δίκην επανάληψης των όσων κάποιες του αποκάλυψε μία μάντισσα από την Μαντίνεια της Αρκαδίας ονόματι Διοτίμα. Έχει οπμασία η λεπτομέρεια αυτή; Γιατί ο Πλάτωνας να τονίζει – ή, αν θέλετε, να ενδιαφέρεται τόσο πολύ να διασωθεί – τη λεπτομέρεια αυτού του προσώπου; Τόσοι και τόσοι οπμαντικοί παράγοντες της «πολιτισμένης» Αθηναϊκής κοινωνίας μιλούν στον εν λόγω διάλογο για τον έρωτα και στο τέλος αυτό που μετράει είναι η άποψη... μιας γυναίκας από την «πρωτόγονη» Αρκαδία; Μιας γυναίκας που με οπμερινούς όρους θα μπαίναμε στον πειρασμό να τη χαρακτηρίσουμε ημίτρελη, ανισόρροπη, μια παλιομάγισσα της κακιάς συμφοράς; Δεν μπορεί να είμαστε σοβαροί! Κι όμως ο Πλάτωνας θέλει να δείξει ότι η πραγματική σοβαρότητα αρχίζει εκεί που σταματά η υποτιθέμενη σοβαρότητα. Πρόκειται για μία άλλη εκδοχή της αποκαλυπτικής αρχής του «εξαίφνης», την οποία εισάγει με το «Συμπόσιον» και η οποία συνιστά τη στιγμή που το ορθολογικό διαρρηγνύεται έλλογα στη συνάντησή του με το παράλογο για να ανασυγκροτηθεί εν συνεχείᾳ ως υπέρλογο. Η Διοτίμα μιλάει διά στόματος Σωκράτη μ' έναν μύθο, δηλαδή μ' έναν ορθολογικά απαράδεκτο τρόπο, για να καταδείξει έτοι ότι ο λόγος οφείλει να φωτιστεί στην ολότητά του. Με άλλα λόγια, η παλιομάγισσα της κακιάς συμφοράς αναδεικνύεται στην καλή ερωτική νεράιδα μιας ανδροβιασανισμένης και κατά βάση ανέραστης κοινωνίας...

